

Nr 158.*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt disposition av vissa äldre reservationsanslag under fjärde huvudtiteln m. m.*

(1:a avd.)

I propositionen nr 177 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 11 mars 1949, föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att förefintliga medel å i berörda statsrådsprotokoll angivna, för budgetåren 1941/42, 1942/43, 1943/44, 1944/45 och 1945/46 under fjärde huvudtiteln anvisade reservationsanslag må jämväl under budgetåret 1949/50 disponeras för de med anslagen avsedda ändamålen samt, i den omfattning som av departementschefen i samma statsrådsprotokoll angivits, överföras till andra anslag, *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att jämväl under budgetåret 1949/50 förfoga över i berörda statsrådsprotokoll angivna, för budgetåren 1942/43, 1943/44, 1944/45 och 1945/46 anvisade investeringsanslag.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle följande reservationsanslag fortfarande få disponeras:

1941/42.

Vattenbåt för kustflottan. Ytterligare medel till fortsättning av vissa krigsrustningsarbeten m. m.

1942/43.

Växelbordsanläggningar. Vissa markförvärv för befästningsanläggningar m. m. Inventarier för sjökrigsskolan. Ersättningsbyggnad av jagare. Anskaffning av viss strålkastar- och artillerimateriel. Täckning av vissa engångsutgifter för materielanskaffning m. m. Täckning av vissa engångsutgifter för flygmateriel m. m.

1943/44.

Krigsmaterielverket: Merkostnader för vissa fabriksanläggningar. Armén: Anskaffning av viss tygmateriel. Armén: Täckning av vissa engångsutgifter för tygmateriel m. m. Armén: Täckning av vissa engångsutgifter för fortifikatoriska anordningar m. m. Marinen: Modernisering av flygplankryssaren Gotland. Marinen: Anskaffning av viss ammunition.

1944/45.

Krigsmaterielverket: Anordnande av vissa fjärrskriftsförbindelser. Krigsmaterielverket: Täckning av vissa engångsutgifter avseende krigsmateriel-

verkets verksamhetsområde m. m. Arméns fortifikationsförvaltning: Engångsanskaffning av maskiner m. m. för byggnads- och reparationsberedskapen. Försvarsstaben: Teknisk utrustning m. m. för försvarsstabens fotoanstalt. Armén: Ytterligare anskaffning av ammunition m. m. Armén: Anskaffning av viss teknisk materiel. Armén: Av stridsmedlens utveckling betingad materielanskaffning. Armén: Bestridande av vissa kostnader för anskaffning av eko-radiomateriel. Armén: Anskaffning av verkstadsutrustning för vissa truppförband m. m. Armén: Vissa befästningsanläggningar. Armén: Bidrag till badinrättning i Boden. Marinen: Forskning på dykeri- och ubåtshygienens områden. Marinen: Av stridsmedlens utveckling betingad materielanskaffning. Marinen: Viss eldrörsanskaffning. Marinen: Anskaffning av utrustning för vissa verkstäder. Kemiska anstalten: Utrustning av köldlaboratorium.

1945/46.

Marinen: Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel m. m. Marinen: Engångsanskaffning av undervisningsmateriel. Blankett- och kasernutredningskostnader m. m. för fortsatta organisationsundersökningar.

Vidare föreslås fortsatt disposition av det under fonden för förslag till statsverket för budgetåret 1942/43 anvisade investeringsanslaget VII b. Viss förordshållning av byggnadsmateriel, ävensom av följande såsom kapitalinvesteringar i försvarets fonder redovisade investeringsanslag, nämligen investeringsanslagen 1944/45 IV A 6 a. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar och 1945/46 IV A 8. Mark för övningsfält för Stockholms luftvärnsregemente, under försvarets fastighetsfond, arméns delfond, 1944/45 IV A 15. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar, under försvarets fastighetsfond, flygvapnets delfond, samt 1943/44 VII 2. Anskaffning av maskiner och utrustning för vissa fabriker och anläggningar, 1944/45 IV C 4. Markförvärv för centrala tvätt- och reparationsanstalter, 1944/45 IV C 7. Vissa anläggningsarbeten och 1944/45 IV C 8. Anskaffning av viss maskinutrustning m. m., under försvarets fabriksfond.

Departementschefen har uttalat, att det enligt hans mening icke längre vore erforderligt att redovisa alla förenämnda äldre reservationsanslag särskilt. Departementschefen hade därför ansett det böra övervägas, om icke medel, som återstode på dessa anslag, lämpligen skulle kunna sammanföras till att redovisas under senare anvisade anslag, som avsetts för större materielgrupper. I denna fråga har departementschefen — efter att ha lämnat en redogörelse för de förhållanden, under vilka de äldre anslagen anvisats, och vilka ändamål de kunna anses vara avsedda för (prop. s. 9 och 10) — vidare anfört följande.

»Ur redovisningssynpunkt är den nuvarande uppdelningen av utgifter för samma slags materiel på ett flertal smärre anslag icke lämplig. Den försvårar också en samlad överblick över förefintliga reservationer. Enligt min mening böra dessa äldre anslagsrester i all den omfattning som lämpligen kan ske

överförs till redovisning under de större anslag som med hänsyn till utgiftsändamålens art lämpa sig härför. De anslag till vilka överförande lämpligen bör ske äro i stort förenämnda, senast för budgetåret 1946/47 redovisade anslag till materielanskaffningar enligt 1942 års försvarsbeslut. Efter de indragningar till budgetutjämningsfonden av medel under arméns och marinens kvarstående täckningsanslag, avseende materielanskaffningar, som skett och ytterligare kunna ske vid utgången av innevarande budgetår, kunna även återstående medel under dessa anslag överförs till nyssnämnda anslag för budgetåret 1946/47.

Vad beträffar anslagsmedel, avsedda för befästningar och andra fortifikatoriska anordningar, böra i enlighet med vad som förutsattes vid behandlingen vid 1945 års riksdag (prop. nr 386, riksd. skr. nr 594) medel för dylika ändamål, som redovisas under täckningsanslag, indragas till budgetutjämningsfonden, i den mån de icke jämlikt riksdagens medgivande alltjämt må disponeras för speciella ändamål. Å riksstatsanslag till befästningsanläggningar kvarstående, för nydispositioner spärrade behållningar böra sammanföras till anslaget 1944/45 C 45 a Armén: Vissa befästningsanläggningar. Såsom anförts i årets statsverksproposition (bil. 25 s. 2) avses dessa medel skola användas för fortsatta befästningsarbeten.

I fråga om tidpunkten för de föreslagna överföringarna av anslagsmedel till andra anslag har det synt mig lämpligt att under nu befintliga anslag slutredovisa de delposter som kunna slutligt regleras under nästa budgetår. Poster som förutses komma att behöva disponeras även efter utgången av budgetåret 1949/50 torde böra senast per den 30 juni 1950 överförs till andra anslag på sätt jag förordat. Riksdagens medgivande bör därför inhämtas till fortsatt disposition under nästa budgetår av samtliga de i det föregående angivna, för budgetåret 1945/46 och tidigare anvisade reservationsanslagen.»

I skrivelse den 18 juni 1948 ha fortifikationsförvaltningen och byggnadsstyrelsen avgivit förslag till samarbetsdelegation i vissa för militär och civil statlig byggnadsverksamhet gemensamma frågor. Till detta förslag har ställning ännu icke tagits. Departementschefen har förutsatt, att det anslag under fonden för förslag till statsverket till viss förrådshållning av byggnadsmateriel som hittills avsetts för försvarets byggnadsverksamhet skall få i avsedd omfattning — för bl. a. gemensam upphandling och förrådshållning av byggnadsmateriel och maskiner m. m. — anlitas jämväl för statlig civil byggnadsverksamhet, om det föreslagna samarbetet kommer till stånd.

Utskottet. Då behållningarna å de angivna äldre reservationsanslagen fortfarande synas vara erforderliga, tillstyrker utskottet, att desamma jämväl under nästa budgetår få disponeras för de med anslagen avsedda ändamålen. Utskottet delar den av departementschefen uttalade uppfattningen, att här avsedda anslagsrester såväl ur redovisningssynpunkt som för att underlätta en samlad överblick över förefintliga reservationer i all den omfattning som lämpligen kan ske böra överförs till att redovisas under de större anslag, som

med hänsyn till utgiftsändamålens art lämpa sig härför. Mot vad departementschefen härutinnan föreslagit har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet har vidare ansett sig kunna tillstyrka, att fortsatt dispositionsrätt under nästa budgetår medgives till de i det föregående angivna äldre investeringsanslagen. Såsom departementschefen förutsatt, torde förenämnda investeringsanslag till viss förrådshållning av byggnadsmateriel böra få i avsedd omfattning anlitas jämväl för statlig civil byggnadsverksamhet, om det av fortifikationsförvaltningen och byggnadsstyrelsen föreslagna samarbetet kommer till stånd.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att förefintliga medel å i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 11 mars 1949 angivna, för budgetåren 1941/42, 1942/43, 1943/44, 1944/45 och 1945/46 under fjärde huvudtiteln anvisade reservationsanslag må jämväl under budgetåret 1949/50 disponeras för de med anslagen avsedda ändamålen samt, i den omfattning som av departementschefen angivits, överföras till andra anslag;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att jämväl under budgetåret 1949/50 förfoga över det under fonden för förslag till statsverket för budgetåret 1942/43 anvisade investeringsanslaget VII b. Viss förrådshållning av byggnadsmateriel, ävensom över följande såsom kapitalinvesteringar i försvarets fonder redovisade investeringsanslag, nämligen investeringsanslagen 1944/45 IV A 6 a. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar och 1945/46 IV A 8. Mark för övningsfält för Stockholms luftvärnsregemente, under försvarets fastighetsfond, arméns delfond, 1944/45 IV A 15. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar, under försvarets fastighetsfond, flygvapnets delfond, samt 1943/44 VII 2. Anskaffning av maskiner och utrustning för vissa fabriker och anläggningar, 1944/45 IV C 4. Markförvärv för centrala tvätt- och reparationsanstalter, 1944/45 IV C 7. Vissa anläggningsarbeten och 1944/45 IV C 8. Anskaffning av viss maskinutrustning m. m., under försvarets fabriksfond.

Stockholm den 17 maj 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 156.
